

ನಂದಿ ಬಟ್ಟಲು

ಚಿತ್ರ ಬರಹ:
ಎಂ.ಎಸ್.ಧರ್ಮೇಂದ್ರ

ನಂದಿಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ. ನಾಟಿ ಗಿಡ ಎಂಬ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸುತ್ತ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಐದು ದಳಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾದ ಫಾರ್ಮ್ ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ದಳಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹೂವನ್ನು 'ಯು' ಆಕಾರದ ನಾಡ ಹೆಂಚಿನ ಉಬ್ಬಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜಿ, ಬೆರಣಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಟ್ಟಿ ಕೈಯಣ್ಣೆ ದೀಪದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸಿದಾಗ ಹೂವಿನ ಮಿಶ್ರಣ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಂಪೆಂದು ಕಾಡಿಗ / ಕಣ್ಣು ಕಪ್ಪಿನ ರೀತಿ ಬಳಸುವುದನ್ನು ನಮ್ಮೂರಲ್ಲೇ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಹೂವನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ರೇಪ್ ಜಾಸ್ಮಿನ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಚಾಂದನಿ ಎಂದೂ, ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ನಂದಿಯಾರ್ ವಟ್ಟಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಪೋಸಿನಿಸಿ (ಓಲಿಂಡರ್) ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಈ ಹೂ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ವಾತಾವರಣಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಬೀಜದ ಹಂಗಿಲ್ಲದೆ, ಅರ್ಧ ಅಡಿ ಗಿಡದ ರೆಂಬೆಯನ್ನು ನೆಚ್ಚು ನೀರೆರೆದರೆ ಸಾಕು. 4ರಿಂದ 6 ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ 6ರಿಂದ 8 ಅಡಿ ಅಗಲಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಗಿಡವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೂಪಕ್ಕೆ ಕತ್ತರಿಸಬಹುದು. ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಹೂ!

ವೈದ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಈ ಹೂ ಜನಪ್ರಿಯ. ಈ ಗಿಡದ ಎಲೆಯ ರಸದಲ್ಲಿರುವ ಲೈಂಟಿ ಇನ್‌ಫ್ಲೇಮೇಟರಿ ಗುಣದಿಂದಾಗಿ ಗಾಯವಾದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಮುಲಾಮಿನಂತೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಹೂವಿನ ರಸವನ್ನು ಎಣ್ಣೆ ಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಕಣ್ಣಿನ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಐ ಡ್ರಾಪ್ ರೀತಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ, ಎಣ್ಣೆ ಯೊಡನೆ ಬೆರೆತ ಹೂವಿನ ರಸವನ್ನು ಚರ್ಮರೋಗಕ್ಕೆ ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಲೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಗಿಡದ ಎಲೆಯ ಕಷಾಯ ಅಧಿಕ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ತಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಮೂತ್ರವರ್ಧಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣು ನೋವು ಇರುವವರು ಎಲೆಯ ರಸವನ್ನು ಎಣ್ಣೆ ಯೊಡನೆ ಬೆರೆಸಿ ಹಣೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವೇದನಾ ನಿವಾರಕ ಗುಣವಿರುವ ಈ ಗಿಡದ ಬೇರನ್ನು ಹಲ್ಲುನೋವು ನಿವಾರಣೆಯ ಔಷಧಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇರನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೇಯ್ದು ಕುದಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡವಾದ ಕರುಳುಹುಳು ಸಾಯುತ್ತದೆಂತೆ. ಹಾಗೆಂದು ಈ ಎಲ್ಲ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗಬೇಡಿ; ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.